

PÀNIC EN ELS PAÏSOS FRONTERERS AMB EUA

Deportació hispana

El dia 5 de maig s'aprovava un nou text legal —la Llei Simpson— als EUA sobre immigració. Uns dies abans, com sempre, la situació prop de la ratlla de la frontera, dins i fora, era lamentable. Als Estats Units la conflictivitat amb els «mojados» pot multiplicar-se quan siga aplicada gradualment.

Salvador Dolç

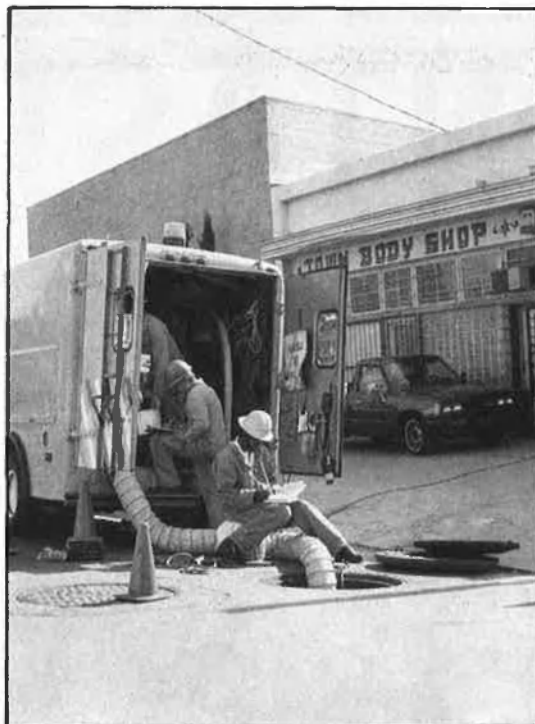
Los Angeles. Pico Avenue, 9 a.m. Un canal anglòfon em dona la matracca amb la polèmica EUA del moment: ¿Anunciar condons és fomentar la promiscuïtat? ¿Quin perill és més gran, l'expansió de la SIDA o la relaxació dels costums? Inclús els editorials del *New York Times* intervenen en la gran polèmica nacional.

Canvie a un canal hispà. Un predicador explica entre al·lèlues que necessita reunir aquest mateix matí 5.000 dòlars (uns set milions de pessetes) per pagar el lloguer de l'espai televisiu. L'home s'ofereix a dur «personalment» consol i dignitat als il·legals de Los Angeles i San Diego. Des de la pantalla conta com una vella salvadorenca li confia cada setmana els seus estalvis «per tenir alguna cosa a dur al seu país quan siga deportada».

Som a les acaballes d'abril. Falta poc perquè entre en vigor la Llei Simpson o «lleï d'amnistia», que suposarà la deportació d'entre tres i set milions d'hispanos. La televisió és també el mitjà elegit pels despatxos d'advocats per «gestionar els tràmits de residència». «Si creu que qualifica per a la lleï d'amnistia i no sap com demostrar-ho, telefone'ns. Parlem la seua llengua. Confie en nosaltres». Torne a canviar a un canal anglòfon.

Los Angeles és un conglomerat de setanta dues ciutats, amb més de deu milions d'habitants i 150 km de nord a sud. Els «mojados» viuen al Down Town, la ciutat baixa. La Pico és l'avinguda que articula el Down Town. Per als legals i els ciutadans nord-americans, «La Pico» connota navales, compravenda de pistoles usades, cotxes robats i crack. Els negres defugen entrar en aquest barri.

Omar i la seua família són quasi els únics veïns amb permís de residència. Quan els emigrants reïxen a legalitzar

Cada pati és un petit taller de reparació.

la seua situació, fugen a d'altres barris més tranquils, com ara Torrance o La Corona. Però Omar té, al soterrani, un petit taller per a recompondre tapisseries de cotxes usats, i la clientela és del barri. Al seu jardí hi ha un parell de carrosseries d'on va traient peces. No és l'excepció. A cada pati hi ha un petit taller on es recomponen cotxes procedents de robatoris, accidents o subhastes. Cal buscar-se la vida.

Omar em conta com l'any passat cent cinquanta xinesos es van tirotejar amb la «migra», els serveis de control d'immigració. «Vam descobrir una fàbrica on tots els obrers eren il·legals. Quan els anaren a detenir, els xinesos, en comptes d'entregar-se, es tancaren a les fàbriques i començaren a disparar. Finalment, els deportaren a tots».

La «migra», al començament, no duïa armes, però «van començar a

carregar-se'ls i ara són ells els que entren pistola en mà i tiren a matar». Omar té moltes històries de Nova York, Miami i Los Angeles a contar, les tres ciutats on ha viscut. Són anècdotes de detencions i apallissaments per part de la policia, de robatoris, de marginacions, i totes arriben a un mateix punt: la vida d'un hispà té molt poc valor als Estats Units. Els «mojados» mantenen una guerra permanent, fins a no distingir quan es juguen la deportació i quan la vida.

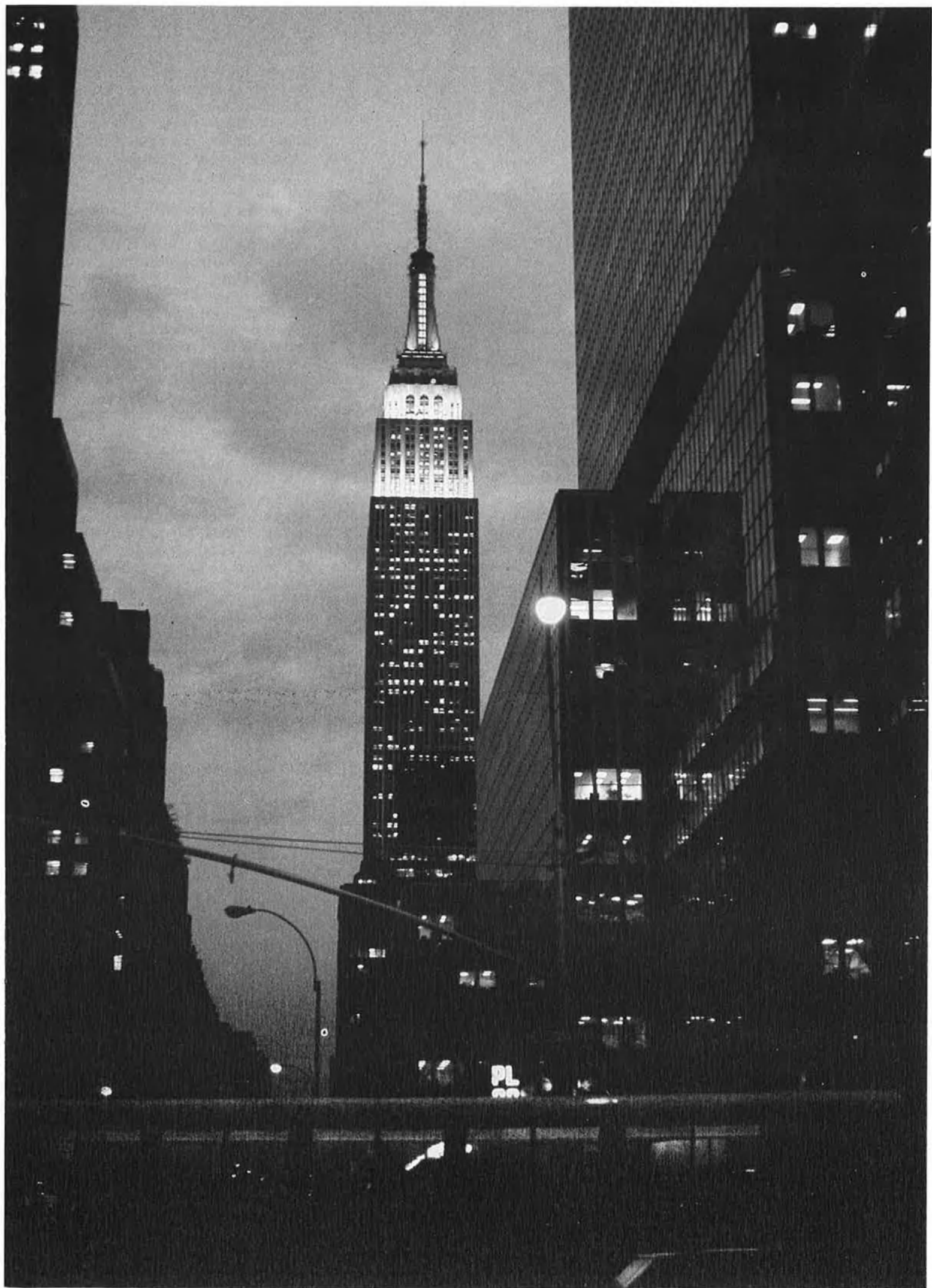
Agustín, d'uns cinquanta anys i testimoni de Jehovà, també està preocupat per la Simpson. La seua muller i ell viuen en la Pico de fa onze anys i poden demostrar-ho amb rebuts de telèfon, llum i aigua. Així, doncs, no hauran de tornar a Mèxic. Agustí tem que no augmente la delinqüència en el barri, «perquè ara són il·legals, però d'ací a poc seran clandestins. Si no poden treballar en res, ¿d'on trauran per menjar els que es queden?».

Per a altres, el problema encara és més gran, perquè la lleï concedeix el dret de residència als que visquen als EUA des de gener del 82 com a mínim i puguin demostrar-ho, però no als seus familiars. Molts treballadors es veuen obligats aquests dies a elegir entre tornar amb les seues famílies, abocats a l'atur a Mèxic o Amèrica Central, o a restar sols per conservar el treball.

La lleï, qualificada de potinera per la majoria de juristes, també presenta d'altres problemes d'aplicació. Quan només faltaven unes poques setmanes perquè entràs en vigor, una enquesta de televisió revelà que els il·legals desconeixien els tràmits necessaris per a gestionar el seu permís de residència.

A més, provar que s'ha viscut il·legalment al país no sempre és fàcil. No hi ha nòmines i els patrons no estan disposats a declarar que han comès frau. Els rebuts no sempre van a nom de l'usuari i en una mateixa casa viuen diverses persones, però només figura el titular.

Cap enquestat no ha pensat a eixir del país abans no l'expulsi la immigració. Les oficines d'informació federals a penes compten amb funcionaris que parlen espanyol. Els immigrants, molts d'ells peons del camp, han de superar

Misèria hispana a Los Angeles.

exàmens d'anglès i d'història nord-americana per a aconseguir el permís de residència.

El resultat previst és que el nombre d'amnistiats serà inferior al previst. A l'administració EUA només li quedaran dues alternatives: continuar fent els ulls grossos o provocar una sobtada escassetat de mà d'obra barata. El que sí que han previst els redactors de la llei és un mecanisme que n'assegure el compliment, amb independència de la capacitat dels funcionaris per a controlar diversos milions d'il·legals que ja han creuat la frontera i els prop de 5.000 que ho intenten cada dia. Es tracta de pressions, multes i amenaces de tancament que planen sobre els empresaris que donen treball a immigrants sense documentació.

Tècnics del Col·legi de Mèxic, la institució d'estudis socials i polítics més prestigiosa del país, consideren que la llei serà utilitzada com a instrument de pressió sobre els governs llatinoamericans, més que no aplicada estrictament. Els Estats Units no poden prescindir de sobte de tota aquesta massa laboral.

Caldrà esperar un parell d'anys per veure els veritables resultats de la llei, perquè no s'ha previst una deportació massiva, sinó un degoteig constant d'expulsions. Els primers efectes són, per descomptat, desastrosos. La població de les ciutats mexicanes frontereres, com Nogales, Mexicali o El Paso, creix dia a dia de manera incontrolada nodrint-se d'expulsats i d'acabats d'arribar que esperen una oportunitat per creuar a l'altre costat.

Per a un país com ara Mèxic, que ha de suportar una inflació entre el 100 i el 150 per cent anual, amb un deute extern «per càpita» de 160.000 pessetes, equivalent al salari de quinze mesos

d'un obrer, i amb un atur real que s'estima al voltant del 50 per cent, l'arribada de dos, tres o quatre milions de nous desocupats constitueix una catàstrofe.

En els cercles de periodistes de Mèxic D.F. s'especula que el govern del PRI pugui estar negociant amb Washington la «venda» de la Baja California. La venda de la Baja California es traduiria, en la pràctica, en la conversió de la península en una gran zona franca on les empreses nord-americanes podrien instal·lar-se sense impostos i tindrien accés a mà d'obra a preu mexicà: uns vuitanta dòlars al mes.

El Salvador també ha tractat de ne-

gociar amb Washington un tracte especial per als seus ciutadans. Napoleón Duarte argumenta que l'arribada d'entre 100.000 i 500.000 salvadorens, unida a les seqüeles econòmiques del recent terratrèmol, li posarien molt difícil aconseguir la victòria sobre la guerrilla.

Fins ara les autoritats d'immigració es mostren inflexibles: les úniques excepcions a l'aplicació de la Llei Simpson seran els cubans de Miami i, en una mesura inferior, els haitians. Per descomptat —puntualitzen les autoritats d'immigració— els contres nicaragüencs no es veuen afectats. Ells tenen estatut de refugiats polítics.

¿Per què s'han embarcat l'administració Reagan i el Congrés en una llei que encarirà el preu de la mà d'obra en el camp i els serveis, que provocarà un augment de la delinqüència i que entorbolirà les relacions amb països veïns?

A Nova York, Califòrnia i Florida hi ha prou hispans per a mantenir una desena de diaris i quatre cadenes de televisió. A Texas, Nuevo Mèjico i el sud d'Arizona quasi un terç de la població és hispana. Els llatins es reproduïen vuit vegades més de pressa que els anglòfons. En només trenta anys el nombre de llatins pot ser superior al de saxons en totes les ciutats importants del país, llevat de Chicago i Washington.

I els hispans són el graó inferior de la societat americana, molt per davall dels negres i dels immigrants il·legals procedents d'altres regions del món. □

EL CAS OLDFIELD REMOU L'OPINIÓ PÚBLICA EN PLENA ETAPA PRE-ELECTORAL

La sexualitat d'un espia britànic

Sis anys després de la seua mort, Margaret Thatcher ha reconegut davant la Cambra dels Comuns el «cas Oldfield», cap del Servei d'Intel·ligència Britànic que va dimitir del seu càrrec acusat d'homosexualitat. Espionatge i sexe han tornat a provocar l'escàndol al Regne Unit.

Conxa Rodríguez (Londres)

Margaret Thatcher ho reconegué davant la Cambra dels Comuns, i la premsa accelerà màquines: Maurice Oldfield, ex-cap de l'MI6, era homosexual. Espionatge i sexe, els dos ingredients que solen provocar els escàndols al Regne Unit.

Cap cosa no engresca més la premsa i l'opinió pública britànica que els

escàndols de sexe i espionatge. En el cas de Maurice Oldfield s'han ajuntat les dues coses i les especulacions no han parat fins que la primera ministra Margaret Thatcher ha donat les oportunes explicacions davant el Parlament reconeixent l'homosexualitat de l'ex-cap del MI6, Servei d'Intel·ligència britànic, però afegint que les relacions sexuals de l'agent no posaren en perill la seguretat del cos informatiu. La matei-